T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
SAĞLIĞIN GELİŞTİRİLMESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ORGAN BAĞIŞI

Organ bağışı on sekiz yaşını doldurmuş ve mümeyyiz olan kişinin hayatta iken kendi özgür iradesiyle organlarının bir kısmını veya tamamını ölümünden sonra organ nakli bekleyen hastalara bağışlanmak üzere vasiyet etmesidir. Kalp, akciğer, böbrek, kornea, karaciğer, ince barsak, pankreas, yüz ve saçlı deri gibi organlar bağışlanabilir.

2238 sayılı yasaya göre on sekiz yaşından büyük ve akli dengesi yerinde olan herkes organlarını bağışlayabilir. Canlı verici olarak yalnızca karaciğer ve böbrek bağışında bulunulabilir.

Organ bağışı için resmi veya yazılı vasiyetname düzenlenebilir. Bunun dışında, Bakanlığımız tarafından yetkilendirilmiş birimlerde (İl ve ilçe sağlık müdürlükleri, hastaneler, ASM, TSM vs.) organ bağış kartı almak suretiyle bağışta bulunulabilir veya e-nabız ya da e-devlet kapısı uygulamaları üzerinden bağış beyanı oluşturulabilir. Bu şekilde bağışta bulunabilmek için 18 yaşını doldurmuş ve mümeyyiz olmak gerekmektedir. Vatandaşlarımız bu kararlarından diledikleri anda dönebilirler. Bağış bilgileri Bakanlığımız tarafından tasarlanmış olan sistemlerde gizlilik hükümlerine uygun olarak kayıt altında tutulur. Vatandaşlarımız bağış işleminden diledikleri anda rücu etme imkânına sahiptirler.

Eğer kişi hayattayken vasiyetname, bağış kartı almak veya online beyan suretiyle organlarını bağışlamamışsa, vefatı halinde yakınlarından organ bağışı için izin istenir. Eğer yakınları buna rıza gösterirse kişinin organları alınabilir. Aile hiçbir zaman buna zorlanmaz ve diledikleri gibi karar verme hakkına sahiptirler.

Bağışlanmış olan organın uygunluğu organ bağışlayan kişide beyin ölümü gerçekleştikten sonra araştırılır. Kişinin bağış beyanı beyin ölümü gerçekleşmeden hiç kimse ile paylaşılmaz.

Organ bağışında bulunan kişilerin bu konuda aileleri ve yakın çevrelerini bilgilendirmeleri daha sonra çıkabilecek problemleri önlemek açısından ve beyin ölümünden sonra bağışçı olabilme durumu ile ilgili yapılacak görüşmede karar verme sürecini etkilemesi açısından yararlı olacaktır.

Bir kimse organ bağışçısı olduğunda ve ölümü halinde organları en az bir kişiye nakledildiğinde bu kişinin yakınları organ bekleme listesine alındığında öncelikli kabul edilecektir.

Organ alacak hastalar öncelikle kan grubu uyumuna, daha sonrada doku grubu uyumuna göre belirlenir. Kan ve doku uyumu yanı sıra hastanın tıbbi aciliyet durumu göz önünde bulundurulur. Cinsiyet, ırk, dil, din, zengin-fakir ayırımı yapılmaz.